

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 6 października 1973 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy konserwacji kanałów miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne.**

§ 1. Rozporządzenie określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych przy robotach związanych z konserwacją kanałów miejskiej sieci kanalizacyjnej.

§ 2. Przy robotach w kanałach mogą być zatrudnieni wyłącznie pracownicy, którzy:

- 1) ukończyli 18 lat życia,
- 2) posiadają odpowiednie przeszkolenie zawodowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy,
- 3) uzyskali świadectwo lekarskie o dopuszczeniu do wykonywania tego rodzaju pracy.

§ 3. Przewóz pracowników na miejsce pracy oraz załadunek narzędzi i materiałów potrzebnych do pracy w kanałach powinny odbywać się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 4. 1. Sprzęt ochronny, w szczególności linki, szelki, aparaty izolujące, lampy bezpieczeństwa lub inne aparaty

sygnalizacyjne i dźwiękowe, oraz narzędzia powinny być utrzymane w stanie pełnej sprawności technicznej.

2. Majster (brygadzysta) powinien dokonywać każdego dnia przed rozpoczęciem pracy sprawdzenia sprawności sprzętu i narzędzi wymienionych w ust. 1.

3. Pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić majstra (brygadzystę) o wszelkich zauważonych usterkach narzędzi i sprzętu używanego przy pracy w kanale.

4. Przeprowadzanie w kanale naprawy narzędzi lub sprzętu oraz zabieranie do kanału przedmiotów zbędnych lub tarasujących przejście jest zabronione.

Rozdział 2

Praca w kanałach.

§ 5. 1. W razie prowadzenia robót na ulicach i drogach publicznych stanowisko pracy należy oznaczyć zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych, a pracownicy wykonujący czynności na jezdni powinni być ubrani w kamizelki ochronne koloru pomarańczowego.

2. Do podnoszenia pokryw włazowych należy używać tylko specjalnych haków lub innych podnośników przeznaczonych do tego celu, wykonanych z materiału nie iskrzącego.

3. Przed wejściem do włazu należy przewietrzyć kanał (studzienkę) zdejmując pokrywy włazowe w dwóch skrajnych studniach na danym odcinku pracy. Pokrywy włazowe na zawiasach należy zabezpieczyć przed samoczynnym zamknięciem. Przewietrzanie kanału powinno trwać co najmniej 15 minut.

4. Po przewietrzeniu kanału (studzienki) należy sprawdzić obecność gazów za pomocą lampy bezpieczeństwa lub innej aparatury sygnalizacyjnej. W razie stwierdzenia obecności gazów wejście do kanału jest zabronione.

5. W czasie pracy w kanale (studzience) otwór włazowy należy zabezpieczyć ażurową pokrywą.

§ 6. Podczas pracy w kanale (studzience) należy zachować szczególną ostrożność i w razie zaobserwowania lub zasygnalizowania przez aparaturę napływu ścieków szkodliwych dla zdrowia — natychmiast opuścić miejsce zagrożenia.

§ 7. 1. Grupa pracowników wyznaczona do pracy w kanale powinna składać się co najmniej z 4 osób.

2. Pracownik schodzący do kanału powinien mieć szelki bezpieczeństwa i być ubezpieczony przez pracownika czuwającego nad włazem linką przymocowaną do stałego punktu.

3. Do kanału powinno wejść co najmniej dwóch pracowników, pozostali zaś powinni czuwać nad ich bezpieczeństwem na zewnątrz kanału, przy otwartych włazach.

§ 8. 1. Pracownicy czuwający przy włazach otwartych są obowiązani znać nazwiska pracowników przebywających w kanale i mieć w pogotowiu:

- 1) sprzęt ratowniczy i zabezpieczający, zapewniający bezpieczne wejście do strefy zagrożonej i udzielenie pomocy zagrożonym
- 2) elektryczną lampę akumulatorową,
- 3) apteczkę podręczną,
- 4) sprzęt umożliwiający ewakuację poszkodowanego z kanału (szelki, pasy, linki itp.).

2. W czasie wykonywania pracy w kanale pracownikom czuwającym przy włazach otwartych nie wolno

opuszczać swego stanowiska. Oddalenie się pracowników czuwających przy włazie jest dozwolone dopiero po wyjściu z kanału wszystkich pracowników danej grupy.

3. W celu utrzymania stałego kontaktu z pracującymi w kanale czuwający przy włazach powinni co pewien czas porozumiewać się z nimi za pomocą umówionych sygnałów.

4. W razie braku sygnałów od pracowników pracujących w kanale jeden z pracowników czuwających przy włazie ma obowiązek natychmiast wejść do kanału, korzystając ze sprzętu ratowniczego i zabezpieczającego, w celu udzielenia ewentualnej pomocy.

5. W razie stwierdzenia wypadku w kanale pracownicy czuwający przy włazach są obowiązani natychmiast wydstać poszkodowanych z kanału, korzystając ze sprzętu umożliwiającego ewakuację, a następnie udzielić im doraźnej pomocy i wezwać pogotowie lekarskie.

§ 9. Grupa pracowników przez cały czas przebywania w kanale powinna mieć przy sobie włączoną lampę bezpieczeństwa lub czynny aparat wykrywający obecność gazów szkodliwych dla zdrowia.

§ 10. Zakład pracy jest obowiązany wydawać dodatkowe instrukcje uwzględniające specyficzne warunki danej pracy przy robotach trudnych i niebezpiecznych przewidzianych do wykonania w kanale.

§ 11. 1. Do oświetlenia kanału należy używać hermetycznie zamkniętych elektrycznych lamp akumulatorowych o napięciu do 24 V lub bateryjnych laterek kieszonkowych. Ponadto jest dozwolone stosowanie oświetlenia zasilanego z sieci elektrycznej o napięciu nie przekraczającym 12 V.

2. Podczas pracy w kanale (studzience) używanie otwartego ognia jest zabronione.

§ 12. W razie zbliżania się burzy lub ulewnego deszczu pracownicy czuwający przy włazach powinni wezwać pracujących w kanale do opuszczenia go.

§ 13. Praca w kanałach, do których są tłoczone ścieki przez pompownie, jest dozwolona po uprzednim uzgodnieniu z kierownictwem pompowni warunków zapewniających bezpieczeństwo pracownika.

Rozdział 3

Wymagania higienicznosanitarne.

§ 14. 1. Pracownikom zatrudnionym przy pracach w kanałach należy zapewnić w zakładzie pracy pomieszczenia higienicznosanitarne, a w szczególności szatnię przepustową na czystą i brudną odzież, umywalnię i natryski oraz suszarnię odzieży i obuwia.

2. Po zakończeniu dnia roboczego pracownicy grup roboczych są obowiązani skorzystać z urządzeń wymienionych w ust. 1.

§ 15. Grupy robocze powinny być wyposażone w apteczki obsługiwane przez pracowników przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku.

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 16. Zakład pracy jest obowiązany opracować instrukcję bezpiecznej obsługi sprzętu specjalnego używanego przy pracach konserwacyjnych w kanałach, uwzględniającą specyficzne warunki pracy.

§ 17. W ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia zakłady pracy opracują szczegółowe instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniające warunki lokalne danego zakładu i posiadany sprzęt.

§ 18. Traci moc zarządzenie nr 17 Ministra Gospodarki Komunalnej z 14 czerwca 1965 r. w sprawie wytycznych bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrud-

nionych w kanałach miejskich (Dz. Urz. MGK nr 10, poz. 54).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1973 r.

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:

J. Kusiak